

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 166/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť L., T., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 26 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 434/2009 z 28. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. januára 2011 faxom doručená a 14. januára 2011 písomným podaním doplnená sťažnosť L., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžo 434/2009 z 28. septembra 2010 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva: *«Sťažovateľ podal žiadosť o sprístupnenie informácií zo dňa 20. 09. 2007 na Ministerstvo životného prostredia SR, ktorou žiadal „zápisnicu z rokovania rozkladovej komisie ministra životného prostredia Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnilo dňa 08. 08. 2007 vrátane všetkých rozhodnutí prijatých na tomto zasadnutí.“*

Riaditeľ komunikačného odboru, Ing. P. V. Ministerstva životného prostredia SR vydal dňa 01. 10. 2007 rozhodnutie o čiastočnom nesprístupnení žiadosti o informáciu č. 15/2007-CE, ktorým čiastočne nevyhovel žiadosti o sprístupnenie „zápisnice z rokovania rozkladovej komisie ministra životného prostredia Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnilo dňa 08. 08. 2007 vrátane všetkých rozhodnutí prijatých na tomto zasadnutí.“

Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ rozklad.

Minister životného prostredia SR rozhodnutím č. 90/2007-rozkl. zo dňa 17. 12. 2007 napadnuté rozhodnutie zrušil.

Sťažovateľ podal dňa 27. 12. 2007 na Obvodný úrad v B. návrh na prejednanie priestupku, v ktorom uviedol ako páchatel'a priestupku Ing. P. V... „Rozhodnutia o čiastočnom nesprístupnení žiadosti o informáciu č. 15/2007-CE zo dňa 01. 10. 2007“, ktorým nesprístupnil informáciu – zápisnicu z rokovania rozkladovej komisie ministra životného prostredia SR, ktoré sa uskutočnilo dňa 08. 08. 2007...

Sťažovateľ si... 25. 02. 2008 uplatnil trovy konania...

Obvodný úrad v Bratislave... oznámil listom č. OVVS-Pr-4256/1-07-VE-V3 zo dňa 24. 03. 2008, že žiadosti sťažovateľ'a nevyhovuje.

Obvodný úrad v Bratislave... rozhodnutím č. OVVS-Pr-4256/1-07-VE-V3 zo dňa 11. 03. 2008 rozhodol tak, že obvineného Ing... V. uznal vinným zo spáchania priestupku podľa § 21a ods. 1 písm. b/ zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám... tým, že ako zodpovedný zamestnanec povinnej osoby MŽP SR v zmysle § 6 zákona o priestupkoch vydaním rozhodnutia č. 15/2007-CE zo dňa 1. 10. 2007 MŽP SR zapríčinil porušenie práva na sprístupnenie informácií, keď na základe žiadosti zo dňa 20. 9. 2007

sťažovateľa informáciu v zákonnej lehote nesprístupnil, ale vydal rozhodnutie č. 15/2007-CE, ktoré bolo ministrom MŽP SR zo dňa 17. 12. 2007 pod č. 90/2007-rozkl. ako nezákonné zrušené, uložil mu uhradiť pokutu vo výške 1 000 Sk a trovy konania vo výške 500 Sk.

Proti tomuto rozhodnutiu podal obvinený odvolanie...

Ministerstvo vnútra... rozhodnutím č. SVS-230-2008/01651/TJH zo dňa 28. 07. 2008, napadnuté rozhodnutie Obvodného úradu v B... zrušilo.

Proti uvedenému rozhodnutiu Ministerstva vnútra... podal sťažovateľ na Krajský súd v Bratislave žalobu, ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 1S 191/2008-70 zo dňa 06. 08. 2009 žalobu sťažovateľa zamietol...

Proti... rozhodnutiu Krajského súdu... podal sťažovateľ... 11. 09. 2009 odvolanie na Najvyšší súd... a navrhoval napadnuté rozhodnutie žalovaného zmeniť, jeho žalobe vyhovieť...

Uznesením sp. zn. 6Sžo 434/2009 zo dňa 28. 09. 2010 Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave a konanie zastavil...

Najvyšší súd... zdôvodnil zastavenie konania a zrušenie rozsudku Krajského súdu... tým, že rozhodnutím správneho orgánu, ktoré sťažovateľ napadol žalobou a dožadoval sa jeho preskúmania súdom, nebol sťažovateľ ukrátený na subjektívnych právach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky týmto vyložil pojem práva uvedený v ustanovení § 247 ods. 1 O. s. p. reštriktívne a týmto výkladom zasiahol do práv sťažovateľa zaručených mu ústavou aj Dohovorom. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa rozhodnutie v priestupkovom konaní týkalo iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvňuje právnu pozíciu žalobcu (sťažovateľa) a nezasahuje do jeho právneho postavenia.

Tento názor všeobecného súdu nemožno považovať za správny, pretože účinky interpretácie zákona a jeho aplikácie sú také, že nie sú zlučiteľné so základnými právami zaručenými ústavou a Dohovorom. V dôsledku toho, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky založené na takomto právnom názore viedlo k tomu, že sťažovateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom a to tým, že sa súd – Najvyšší súd Slovenskej republiky, nezaoberal meritom veci a nepreskúmal v odvolacom konaní rozhodnutie súdu

prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uplatnených v odvolaní. Nie je zrejmé, akým postupom dospel súd k záveru, že pojem obsiahnutý v ustanovení § 247 ods. 1 O. s. p – „ukrátený na právach“, je potrebné vykladať reštriktívne. Ustanovenie §. 247 ods. 1 O. s. p. ustanovuje, že podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia. Toto ustanovenie je vo svojej časti priamou citáciou článku 46 ods. 2 Ústavy SR, ktorý zaručuje každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Je teda nesporné, že právo podať žalobu na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, je základným ľudským právom zakotveným v Ústave SR.»

Sťažovateľ ďalej uvádza: «Ako je nesporné a ani Najvyšší súd... republiky túto okolnosť nespochybňuje, sťažovateľ bol účastníkom priestupkového... konania. Najvyšší súd... vyvodzoval sťažovateľovo postavenie účastníka konania z ustanovenia § 72 písm. d) v spojení s § 68 ods. 1 Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Sťažovateľ považuje za potrebné poukázať na to, že postavenie účastníka konania mu vyplývalo aj z ustanovenia § 21a ods. 3 Zákona o slobode informácií.

Z ustanovenia § 81 ods. 4 Zákona o priestupkoch vyplýva, že v prípadoch, keď možno priestupok prejednať len na návrh, môže sa navrhovateľ odvolať proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného. Z citovaného ustanovenia... ako aj z ustanovenia § 21a ods. 3 a ods. 4 Zákona o slobode informácií nepochybne vyplýva, že spáchanie priestupku na úseku slobodného prístupu k informáciám je za každým zásahom do práv osoby, ktorá o sprístupnenie informácie žiadala. Zákon o slobode informácií používa na označenie osoby, ktorej informácie neboli sprístupnené, pojem postihnutá osoba. Je teda nepochybne, že zvolením tohto označenia upravením postavenia postihnutej osoby ako osoby oprávnenej podať návrh na prejednanie priestupku a ako účastníka konania, vyjadril zákonodarca názor, že spáchanie priestupku na úseku prístupu k informáciám, je zásahom do práv postihnutej osoby a to takým, že je potrebné dať postihnutej osobe oprávnenia na to, aby mohla disponovať konaním do takej miery, aby ho mohla začať a aby mohla na rozdiel od iných osôb poškodených konaním, ktoré je právnymi

predpismi kvalifikované ako priestupok, podať proti rozhodnutiu o vine odvolanie. Takáto zákonná úprava postavenia osoby postihnutej nesprístupnením informácií, je nepochybne jedným z prostriedkov, ktorým štát zabezpečuje a umožňuje realizovať právo na informácie zakotvené v čl. 26 ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR.

Satisfakciou za porušenie takéhoto práva je nepochybne aj označenie za priestupok takého konania, ktoré znamená zásah do práva na vyhľadávanie a prijímanie informácií, ako aj možnosť, aby osoba, do práva ktorej bolo zasiahnuté, mohla vlastnými úkonmi ovplyvniť vyvodenie zodpovednosti voči osobe zodpovednej za neposkytnutie informácií, a to či už návrhom na začatie priestupkového konania alebo odvolaním proti rozhodnutiu o vine. Súbor týchto oprávnení zaručuje realizáciu práva na prístup k informáciám. Nemožno teda súhlasiť so záverom Najvyššieho súdu..., že predmetom priestupkového konania nebolo sťažovateľovo „právo“. Predmetom priestupkového konania bola ochrana sťažovateľovho práva na slobodný prístup k informáciám a tým, že Ministerstvo vnútra... svojim rozhodnutím nevyvodilo zodpovednosť voči obvinenému z priestupku, ochranu sťažovateľovho práva mu odoprel.»

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa, L.

- na informácie zakotvené v čl. 26 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,*
- domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky,*
- obracať sa na súd, aby preskúmal zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorým bol ukrátený na svojich právach zakotvený v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,*
- na slobodu prejavu zakotvené v čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,*

bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo 434/2009 zo dňa 28. 09. 2010 a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6S2o 434/2009 zo dňa 28. 09. 2010 a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru ústavy uznesením najvyššieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Článok 46 ods. 2 ústavy je vo svojej podstate lex specialis k čl. 46 ods. 1 ústavy na prístup k súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy.

Sťažovateľ sa žalobou podanou na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) sp. zn. SVS-230-208/01651/THJ z 28. júla 2008 (ďalej len „rozhodnutie ministerstva vnútra“), ktorým ministerstvo vnútra zrušilo rozhodnutie Obvodného úradu v Bratislave, odboru všeobecnej vnútornej správy sp. zn. OVVS-Pr-4256/1-07-VE-V3 z 11. marca 2008 (ďalej len „rozhodnutie obvodného úradu“), ktorým bol Ing. V. uznaný vinným zo spáchania priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 21a ods. 1 písm. b) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“). O žalobe rozhodol

krajský súd rozsudkom č. k. 1 S 191/2008-70 zo 6. augusta 2009 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že žalobu zamietol. Na základe odvolania sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil rozsudok krajského súdu a konanie zastavil.

Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol: „V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté § 244 ods. 1, 2 OSP.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, . ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť § 247ods. 2 OSP.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť- tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 2, veta prvá OSP žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) vychádzajúc z dôvodov odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave po oboznámení sa s obsahom pripojeného súdneho a administratívneho spisu má za to, že Krajský súd v Bratislave mal na základe vyššie uvedeného najskôr posúdiť, či žalobca je osobou oprávnenou na podanie žaloby v súlade s § 250 ods. 2 veta prvá OSP, s ohľadom na tvrdené ukrátenie na právach. V opačnom prípade mal konanie podľa § 250d ods. 3 OSP zastaviť z dôvodu, že žalobu podala neoprávnená osoba.

Aktívna procesná legitímácia žalobcu, ako procesná podmienka v zmysle § 250 ods. 2 OSP, ktorá robí procesný subjekt osobou oprávnenou na podanie žaloby, v sebe zahŕňa kumulatívne dva predpoklady, a to postavenie účastníka správneho konania a súčasne ukrátenie na právach napadnutým rozhodnutím, vydaným v správnom konaní.

Samotné tvrdenie žalobcu o nesprávnosti záverov krajského súdu a ich rozpore so zákonom nestačí. Takémuto tvrdeniu musí korešpondovať jeho subjektívne oprávnenie, ktoré vychádza z konkrétneho právneho predpisu. Súd v každej konkrétnej veci v intenciách citovaných zákonných ustanovení posudzuje, či žalobca spĺňa zákonom stanovené podmienky procesnej aktívnej legitímácie na podanie žaloby v správnom súdnictve. V konaní podľa piatej časti OSP súd poskytuje ochranu len subjektívnym právam žalobcu. Pokiaľ sa žalobca domáha ochrany cudzích práv, alebo aj žiada ochranu svojho práva, aj keď v skutočnosti o jeho právo nejde, žaloba je podaná neoprávnenou osobou.

Je nesporné, že žalobca Lesoochranárske zoskupenie VLK, so sídlom Tulčák bol ako navrhovateľ účastníkom priestupkového konania v zmysle ustanovenia § 72 písm. d/ v spojení s § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch. V priestupkovom konaní, sa však rozhodovalo o obvinení z priestupku a uložení sankcie Ing. Petrovi Vyšváderovi, a týmto rozhodnutím nebol žalobca ukrátený na právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvňuje právnu pozíciu žalobcu, t. j. nezasahuje do právnej sféry žalobcu ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia.

Podľa Najvyššieho súdu žalobca nieje oprávnenou osobou na podanie žaloby, pretože rozhodnutím žalovaného č. SVS-230-2008/01651/TJH zo dňa 28. mája 2008, ktorým zrušil rozhodnutie Obvodného úradu v Bratislave, odboru všeobecnej vnútornej správy

č. OVVS-Pr-4256/1-07-VE-V3 zo dňa 11. marca 2008, ktorým bol Ing. Peter Vyšváder uznaný vinným zo spáchania priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 21a ods. 1 písm. b/ zákona o slobode informácií, nebolo rozhodnuté o právach alebo povinnostiach žalobcu, z čoho vyplýva, že týmto rozhodnutím žalobca nemôže byť ani ukrátený na svojich právach.

V konaní nebolo osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie žaloby – aktívnej procesnej legitimácie žalobcu. Procesné podmienky sa skúmajú v každom štádiu súdneho konania, a pokiaľ nie sú splnené, tak sa konanie musí zastaviť.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1 S/191/2008-70 zo dňa 06. augusta 2009 zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP a konanie podľa § 221 ods. 2 OSP v spojení s § 250d ods. 3 OSP zastavil, pretože žalobca nie je osobou aktívne procesne legitimovanou na podanie žaloby v zmysle § 250 ods. 2 OSP.“

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00),

a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces. Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy je zaručiť prístup k súdu každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

Z uvedeného vyplýva, že právo na prístup k súdu sa nezaručuje kedykoľvek, ale iba vtedy, ak zákon neustanoví inak. Uplatnenie práva na prístup k súdu sa vymedzuje podmienkami ustanovenými zákonom. Ak fyzická alebo právnická osoba splní podmienky ustanovené zákonom, súd musí tejto osobe umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami a povinnosťami, ktoré z takéhoto postavenia vyplývajú. Tieto podmienky správny súd skúma predovšetkým z procesného hľadiska, najmä či žaloba bola podaná včas, oprávnenou osobou a či žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je správny súd oprávnený a povinný skúmať.

Podľa § 247 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) rozhodujú súdy o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia alebo postupu.

Podľa § 250 ods. 2 OSP žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podľa žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

Ako vyplýva z citovaného odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, najvyšší súd nespochybňuje skutočnosť, že sťažovateľ mal postavenie účastníka priestupkového konania, a to v zmysle § 72 písm. d) v spojení s § 68 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), a teda splňal prvú podmienku na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia ministerstva vnútra podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V tejto súvislosti ústavný súd nepovažuje za potrebné zaoberať sa tvrdením sťažovateľa o tom, že bol účastníkom priestupkového konania aj podľa § 21a ods. 2 zákona o slobode informácií.

Sťažovateľ odvádza svoje právo podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia ministerstva vnútra z ustanovenia § 81 ods. 4 zákona o priestupkoch.

Podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch priestupku sa dopustí aj ten, kto vedome vydá a zverejní nepravdivé, neúplné informácie, kto poruší povinnosť určenú osobitným predpisom, alebo ten, kto vydaním rozhodnutia alebo vydaním príkazu, alebo iným opatrením zapríčiní porušenie práva na sprístupnenie informácií.

Podľa § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch priestupky podľa § 42a a § 49 ods. 1 písm. a) sa prejednávajú len na návrh postihnutej osoby alebo jej zákonného zástupcu alebo opatrovníka (ďalej len „navrhovateľ“).

Podľa § 81 ods. 4 zákona o priestupkoch pri priestupkoch, ktoré možno prejednať len na návrh, sa môže navrhovateľ odvolať len proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného z priestupku alebo povinnosti navrhovateľa uhradiť trovy konania; môže sa tiež odvolať proti rozhodnutiu o zastavení konania (§ 76 ods. 2).

Podľa § 83 ods. 2 zákona o priestupkoch návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní.

Podľa § 83 ods. 3 zákona o priestupkoch na podanie návrhu podľa odseku 2 sú oprávnení účastníci konania (§ 72) v rozsahu, v akom sú oprávnení podať odvolanie (§ 81).

Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že citované ustanovenia zákona o priestupkoch nemožno vo vzťahu k právu sťažovateľa podať návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom posudzovať izolovane od už uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Pre posúdenie sťažnosti je podstatná otázka, či bola splnená aj druhá podmienka ustanovená zákonom (Občianskym súdnym poriadkom) na to, aby sa sťažovateľ mohol domáhať preskúmania rozhodnutia ministerstva vnútra žalobou podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to či rozhodnutím ministerstva vnútra bol sťažovateľ ukrátený na svojich právach. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že samotné tvrdenie sťažovateľa o tom, že bol ukrátený na svojich právach, nepostačuje na to, aby bol aktívne procesne legitimovaný na podanie žaloby.

Ústavný súd sa v tejto otázke v plnom rozsahu stotožňuje s názorom najvyššieho súdu, že rozhodnutie o priestupku sa týka iba osoby obvinenej z priestupku, a teda nezasahuje do právnej sféry sťažovateľa a ani nespôsobuje zmenu jej právneho postavenia. Sťažovateľ neuviedol v sťažnosti žiadne argumenty, ktoré by boli spôsobilé spochybníť správnosť a ústavnosť záverov najvyššieho súdu v napadnutom uznesení a ktoré by svedčili o prípadnej arbitrárnosti alebo neodôvodnenosti právnych záverov vyslovených v uznesení najvyššieho súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že citované odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu obsahuje veľmi podrobné, dôsledné a vyčerpávajúce odôvodnenie

právneho názoru týkajúceho sa splnenia zákonných podmienok podľa § 247 ods. 1 OSP na postup podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Výklad príslušných ustanovení právnych predpisov, ktorý podal najvyšší súd vo svojom uznesení a podľa ktorého nebol sťažovateľ aktívne procesne legitimovaný na podanie žaloby podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, pretože rozhodnutím ministerstva vnútra nebolo zasiahnuté do jeho subjektívnych práv, možno podľa názoru ústavného súdu označiť za ústavne súladný.

Na základe takýchto záverov ústavný súd dospel k záveru, že základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy uznesením najvyššieho súdu neboli porušené, a preto sťažnosť odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2011